

Suomi

Maantieteellinen sijainti ja väestö

Suomi sijoittuu maapallon pohjoiselle puoliskolle ja sijaitsee Ruotsin ja Venäjän välissä. Pohjoisessa Suomen rajanaapurina on Norja. Suomen eteläpuolella on Viro. Suomen viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi. Suomessa asuu noin 5,5 miljoonaa ihmistä. Vieraskielisiä ihmisiä on Suomessa noin 200 000 kaikkiaan

Suomessa on lain sallima uskonnonvapaus. Pääuskonto on kristinusko. Suurin kirkkokunta on evankelisluterilaiset (80 %) ja seuraavaksi ortodoksiset (1 %). Muslimeja Suomessa asuu kymmeniä tuhansia. Muita uskonnollisia yhdyskuntia ovat esimerkiksi Jehovan todistajat, Suomen Vapaakirkko, Katolinen kirkko ja Suomen Adventtikirkko.

Valtio ja kunnat

Suomi itsenäistyi 6.12.1917. Tätä ennen Suomi oli Venäjän vallan alaisuudessa vuodet 1809–1917, tosin Suomella oli jonkun verran omaa autonomista päätöksentekovaltaa. Sitä ennen Suomi kuului 600 vuoden ajan Ruotsiin.

Suomi on demokraattinen tasavalta. Suomen valtion päämies on presidentti, joka valitaan kuuden vuoden välein vaaleilla. Sama henkilö voi olla presidentti korkeintaan kaksi peräkkäistä virkakautta.

Suomessa äänioikeutettuja ovat kaikki 18 vuotta täyttäneet naiset ja miehet. Naiset saivat äänioikeuden jo vuonna 1906, yhtenä maailman ensimmäisistä valtioista. Suomessa on monipuoluejärjestelmä, ja puolueita on tällä hetkellä kahdeksan.

Suomen eduskunta, valtiopäivät, säätää Suomen lait ja päättää valtion budjetista. Eduskunnassa on 200 kansanedustajaa. Kansanedustajat valitaan vaaleilla neljäksi vuodeksi kerrallaan. Hallitus valmistelee ja toteuttaa eduskunnan päätöksiä. Hallitukseen kuuluvat pääministeri ja muut ministerit.

Suomi jakaantuu kuntiin, joilla on itsehallinto. Kunnilla on oikeus kerätä asukkailta kunnallisveroa ja päättää budjetistaan. Kunnilla on velvollisuus järjestää asukkailleen palveluja, kuten terveyden- ja sosiaalihuollon palveluita ja perusopetusta.

Elinkeinot

Metsäteollisuus on edelleen tärkeä elinkeino Suomessa, ja oli ennen yksi pääelinkeinoista. Metsää on kutsuttu Suomen vihreäksi kullaksi, ja suuri osa Suomen pinta-alasta onkin metsää. Maatalous on edelleen tärkeä elinkeino, mutta koneellistettuna se työllistää enää vain pientä joukkoa suomalaisista.

Suomi teollistui 1950-luvulla. Teollisuuden kehittyminen nosti Suomen mukaan Euroopan talouskehitykseen. Merkittäviä teollisuuden aloja ovat olleet mm. laivanrakennus- ja metsäteollisuus. Viimeisten vuosikymmenten aikana tietoteknologia nousi merkittäväksi teollisuudenalaksi, ja viime vuosina peliteollisuus. Merkittäviä työllistäjiä Suomessa ovat tietotekniikka- ja palvelualat.

Maahanmuuttajana Suomessa

Maahanmuuttajia koskevat samat oikeudet ja velvollisuudet kuin suomalaisia. Maahanmuuttajilla on oikeus harrastaa omaa uskontoaan ja juhlia kalenteriansa ja uskontojensa merkkipäiviä. Maahanmuuttajat ovat perustaneet uskonnollisia yhteisöjään ja kokoontumistilojaan eri puolille Suomea. Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttajiin on yleisesti suopeaa. Vastustustakin esiintyy, mutta syrjintä on Suomessa lailla kielletty.

Perheenjäsenten asema

Suomessa naisten ja miesten välillä vallitsee tasa-arvo. Hallituksen ja eduskunnan jäsenistä lähes 50 prosenttia on naisia. Suurin osa naisista käy töissä kodin ulkopuolella ja miehet osallistuvat kotitalouden töihin ja lasten hoitoon. Naiseen kohdistuva väkivalta perheessä on rikos, samoin kuin kaikki toiseen ihmiseen kohdistuva väkivalta kotona tai kodin ulkopuolella.

Lapsen asema Suomessa on hyvä. Lapsesta huolehditaan jo ennen syntymää neuvolassa. Lasta ei saa lyödä eikä tukistaa. Suomessa on hyvä päivähoitojärjestelmä, ja kaikki 7–16-vuotiaat lapset käyvät peruskoulua.

Tapakulttuuri

Kätteleminen ja nyökkääminen ovat Suomessa yleisiä tapoja tervehtiä. Läheiset ystävät tai sukulaiset voivat tervehtiä toisiaan halaamalla. Suurissa kaupungeissa ei tavallisesti tervehditä muita kuin tuttavuuksia. Tervehdittäessä katsotaan silmiin.

Suomalaiset aloittavat yleensä keskustelun vieraan kanssa varovaisesti. Tämän takia suomalaiset saattavat aluksi tuntua hiljaisilta ja tyylyltä. Yleensä suomalaiset eivät pyydä paljon puheenvuoroja julkisissa tilaisuuksissa ja sanovat asiansa usein suoraan.

Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus ovat suomalaisille tärkeitä arvoja. Samoin suomalaiset arvostavat rehellisyyttä ja lupauksissa pysymistä. Työntekoa ja ahkeruutta arvostetaan paljon. Täsmällisyys ja kellonaikojen noudattaminen on tärkeää.

Useat suomalaiset käyttävät alkoholia runsaasti erityisesti viikonloppuisin ja erityisinä juhlapäivinä, mikä saattaa hämmentää uutta maahanmuuttajaa. Runsaasta alkoholinkäytöstä aiheutuu kansansairauksia ja myös ongelmia perheissä.

Luonnonolosuhteet

Suomessa on neljä selkeää vuodenaikaa: kevät, kesä, syksy ja talvi. Lämpötila vaihtelee paljon eri vuodenaikoina. Sää voi olla maan eri osissa hyvinkin erilainen. Pohjois-Suomessa on kylmempää kuin Etelä-Suomessa.

Kevät

Kevät alkaa maaliskuussa ja kestää toukokuulle. Keväällä lumi ja jää sulavat pois. Luonto herää. Lehdet tulevat puihin ja kasvit alkavat kasvaa. Ihmiset alkavat liikkua ulkona ja iloitsevat valon lisääntymisestä.

Kesä

Kesäkuukausia ovat kesä-, heinä- ja elokuu. Lämpimin kuukausi on heinäkuu. Kesällä on valoisaa myös illalla ja yöllä, koska aurinko laskee myöhään ja nousee aikaisin. Kesällä suomalaiset viettävät paljon yhteistä aikaa ulkona. Sosiaalinen elämä on vilkkaampaa ja ihmiset avoimia. Kesä on myös loma-aikaa.

Syksy

Syksy alkaa syyskuussa ja jatkuu marraskuuhun. Syksyllä sää kylmenee ja sataa paljon. Lehdet putoavat puista. Päivänvalon määrä vähenee ja sää viilenee, mihin on varauduttava lämpimällä vaatetuksella. Syksyllä ihmiset keskittyvät työn tekemiseen, opiskeluun ja harrastuksiin.

Talvi

Joulu-, tammi-, ja helmikuu ovat kylmiä talvikuukausia Suomessa. Talvella sataa lunta ja maa peittyy lumella. Päivän valoisa aika on lyhyt. Vuoden kylmin kuukausi on helmikuu. Selvitäkseen kylmässä säässä ulkona pitää pukeutua lämpimästi ja opetella kerroksittainen pukeutuminen. Sääolosuhteista johtuen ihmiset viettävät paljon aikaa lämpimissä sisätiloissa, mutta normaali arkielämä jatkuu.